

Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. Drs. F. Heemskerk, staatssecretaris
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Bodegraven, 5 september 2008

Geachte heer Heemskerk,

Wij hebben uw aangepaste DAB voornemens (uw brief aan Tweede Kamer van 6 mei 2008) besproken in onze laatst gehouden stichtingsvergaderingen en willen u complimenteren met uw inzet en uw huidige voornemens. Voor het door u aangekondigde nader overleg met marktpartijen houden wij ons beschikbaar. In deze brief geven wij daarop vooruitlopend alvast enkele voorzetten voor aspecten die nog verder moeten worden uitgewerkt of wellicht kunnen worden aangepast, teneinde Nederland voortvarend een vooraanstaande positie te geven in de digitale mediaontwikkelingen. Ze betreffen puntsgewijs:

1. Keuze van de kavels

In uw brief geeft u aan dit jaar twee landelijke omroep bedekkingen te willen uitgeven, één in de L-band en “aanvullend daaraan een regionaal dan wel landelijke ingedeelde kavel uit band III.”

Wij adviseren u met klem de beschikbare regionaal ingedeelde kavel, indien u daarmee doelt op layer 3 (p. 11, Eindrapport RRC 2006), te bestemmen voor regionale radio – het doel waarvoor deze kavel specifiek aan Nederland werd toegewezen.

Zoals ROOS bij brief van 18 juli 2008 ook reeds onder uw aandacht heeft gebracht, is deze layer verkregen voor gebruik door regionale radiozenders en is daar, door zijn eigenschappen, ook goed passend voor. Wij zouden het jammer vinden als deze layer wordt ingezet voor een landelijke omroepbedekking, waardoor zijn specifieke eigenschappen niet worden benut en er later een minder frequentie-efficiënte oplossing dient te worden gekozen voor regionale radio. In dit verband geeft u in uw brief aan een landelijke bedekking voor regionale radio te willen bestemmen uit de band III DVB layer die in totaliteit vanaf 2012 beschikbaar komt. U gaf tevens aan te willen zorgen dat deze al vanaf 2011 gebruikt kan worden. Waar in het genoemde rapport is aangegeven dat uit de betreffende layer een DAB multiplex op kanaal 6B landelijk al (sinds 2006) beschikbaar is, verzoeken wij u de betreffende layers om te ruilen. Dit heeft als voordeel dat de specifiek op regionale radio toegesneden layer vanaf 2009 direct voor deze toepassing kan worden gebruikt. Hiermee kan invulling worden gegeven aan de marktbrede wens om snel tot een aanmerkelijke uitbreiding te komen van het digitale programma-aanbod en om alle betrokken omroepen zo veel mogelijk tegelijk van start te laten gaan.

2. Samenhang met analoge frequenties

Uw voornemen om de uitgifte van DAB frequenties voor radio te verbinden met heruitgifte van analoge frequenties spreekt ons ten zeerste aan. Door, in vergelijking met het Verenigd Koninkrijk, het mechanisme van verbinding om te draaien lijkt echter de kans te ontstaan op ongewenste effecten. In het VK zijn, zoals u bekend is, de analoge frequenties die in gebruik waren bij commerciële omroepen, voor een nieuwe licentieperiode verlengd toen deze omroepen op zich namen om het DAB platform in te voeren en op te bouwen. Hierin zaten twee elementen die o.i. cruciaal waren voor het succes van digitale radio in het VK. Ten eerste waren er geen licentiekosten verbonden aan de verlenging van de analoge frequenties. Ten tweede werd met deze aanpak voorkomen dat de betreffende omroepen van analoge frequentie moesten wisselen – ze behielden hun bestaande frequenties.

Zoals de ervaring leert, gaat een wisseling van analoge frequenties gepaard met verlies van luisteraars en aanzienlijke kosten om deze op de nieuwe frequenties weer terug te krijgen. De daaraan verbonden kosten en de normale licentiekosten werden op deze wijze in het VK bespaard, zodat de betreffende middelen en het al gerealiseerde luisterbereik optimaal konden worden ingezet voor het promoten en marketen van het nieuwe digitale platform.

Het is ons op voorhand nog niet duidelijk hoe bij een aanpak, waarbij moet worden ingeschreven voor opnieuw uit te geven analoge frequenties en vervolgens een licentie wordt verkregen voor (een deel van?) een digitale frequentie, kan worden geborgd dat de toekomstige langdurige inspanningen om van het digitale radioplatform een succes te maken, niet worden bezwaard met kosten voor eventuele frequentiewisselingen en licentiekosten. Wij menen dat het bestaande analoge luisterbereik maximaal moet worden ingezet om via het analoge platform het digitale platform in de markt te zetten.

De commerciële radiostations gaan er van uit dat over deze en andere aspecten van het uitgifteproces in samenwerking met uw departement gekomen kan worden tot een goede uitwerking van uw voornemens.

3. Must Carry voor lokale omroepen op L-band

Ten aanzien van lokale radio via de L-band zijn wij verheugd over de verruimde mogelijkheden die uit uw voornemens blijken. In nader overleg met OLON zullen evenwel tenminste de volgende punten nader moeten worden uitgewerkt:

- Het technisch inrichten van de beschikbare 117 L-band blokken zodanig dat daarmee de 289 actieve lokale radiostations hun uitzendgebied kunnen bestrijken;
- Het juridisch inrichten van een must-carry clause in de vergunning van de multiplexoperator, zodanig dat deze slechts een gelimiteerde vergoeding van de lokale radiostations kan vragen. In het VK werd bepaald dat de doorgiftecondities voor lokale BBC programma's op lokale commerciële multiplexen door de Radioauthority als passend (appropriate) moesten worden beoordeeld. Gedacht kan worden aan een kostprijs-plus formule.
- Het voorzien in financiële compensatie, zoals aan de orde kwam tijdens het AO van 13 mei 2008, voor de omstandigheid dat de minst draagkrachtige groep radiostations worden geconfronteerd met de relatief dure L-band technologie.
- De beschikbaarheid van voldoende goede analoge FM-frequenties voor publieke lokale radio-omroep. De rol van analoge FM is nog lang niet uitgespeeld en blijft voorlopig de belangrijkste distributievorm voor (publieke lokale) radio. Voor ontwikkelingen van andere digitale radiotechnieken zoals DRM+ is de beschikbaarheid ervan een basisvoorwaarde.

Volgens de huidige planning zullen publieke lokale radio's een voortrekkersrol gaan vervullen. De OLON beschouwt dit als een uitdaging die zij graag aan zal gaan. Dit kan echter alleen als de sector kan rekenen op voldoende ondersteuning en middelen vanuit de overheid.

Zoals blijkt uit reacties op de reeds door uw departement ondernomen aanzet naar verdere consultatie met marktpartijen, zijn al onze deelnemers en wijzelf als stichting graag bereid daaraan deel te nemen. Vooruitlopend daarop vragen wij nogmaals en met spoed aandacht voor de gewenste omwisseling van DAB layers, zoals beschreven in paragraaf 1 hierboven. Hiermee zal immers, indien u instemt, rekening moeten worden gehouden bij het concretiseren van de uitgifte van omroepkavels dit najaar.

Hoogachtend,
Namens de stichting DigiRadio

P. Jelgersma
voorzitter

CC Minister OCW
Voorzitters en leden vaste Kamercommissies EZ en OCW